

PROGRAM

OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ Wyzwania, nadzieje, perspektywy – dzieciństwo i młodość w Polsce w czasach przełomów (1918-1989)

*organizowanej przez
Zakład Historii Nauki Oświaty i Wychowania
Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego
pod patronatem
Towarzystwa Historii Edukacji*

Gdańsk, 17 - 18 listopada 2014 roku

Komitet Naukowy Konferencji

Prof. zw dr hab. **Lech Mokrzecki**
Przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji

Prof. UAM, dr hab. **Wiesław Jamrozek**
Prezes Towarzystwa Historii Edukacji

Prof. zw. dr hab. **Krzysztof Jakubiak**
Prof. zw. dr hab. **Wiesław Theiss**
Prof. zw. dr hab. **Stefania Walasek**
Prof. zw. dr hab. **Dorota Żołędź-Strzelczyk**
Prof. UJK, dr hab. **Witold Chmielewski**
Prof. UG, dr hab. **Romuald Grzybowski**
Prof. UG, dr hab. **Kazimierz Puchowski**

17.11.2014 r. PONIEDZIAŁEK

8.00 – 9.30 – rejestracja uczestników konferencji
(hol główny Wydziału Nauk Społecznych UG)

9.30 – 10.00 – otwarcie konferencji (audytorium S 205)

prof. zw. dr hab. Bogdan Chrzanowski Prodziekan WNS ds. nauki i studiów
niestacjonarnych

prof. UG, dr hab. Maria Szczepka-Pustkowska Zastępca Dyrektora Instytutu
Pedagogiki ds. Naukowych

prof. zw. dr hab. Lech Mokrzecki Przewodniczący
Koła Gdańskiego THE
Kierownik Zakładu Historii Nauki,
Oświaty i Wychowania IP UG
w latach 1984-2005

prof. UG, dr hab. Romuald Grzybowski Kierownik Zakładu Historii Nauki,
Oświaty i Wychowania IP UG

10.00 – 11.30 – sesja plenarna I (audytorium S 205)

Przewodniczy: prof. UG, dr hab. Romuald Grzybowski

prof. zw. dr hab. Dorota Żołędź-Strzelczyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Badania nad dzieckiem i dzieciństwem epok dawnych

prof. zw. dr hab. Stefania Walasek (Uniwersytet Wrocławski)
Ochronki i przedszkola w województwie wileńskim w latach II RP

prof. UŁ, dr hab. Iwonna Michalska (Uniwersytet Łódzki)
Dziecięce spotkania z kulturą w dwudziestoleciu międzywojennym

prof. UAM, dr hab. Wiesław Jamrozek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Ruch młodzieżowy w życiu społecznym i kulturalno-oświatowym Drugiej Rzeczypospolitej

prof. UP, dr hab., Andrzej Ryk (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)
Doświadczenie dzieciństwa pokolenia dziadków, rodziców i dzieci

11.30 – 11.45 – przerwa kawowa (hol na poziomie -1)

15.00 – 16.30 – obrady w sekcjach

11.45 – 13.15 – sesja plenarna II (audytorium S 205)

Przewodniczy: prof. zw. dr hab. Dorota Żołądź – Strzelczyk

prof. UŁ, dr hab. Grzegorz Michalski (Uniwersytet Łódzki)
Sytuacja życiowa i edukacyjna dziecka w okresie międzywojennym w przekazie periodyku „Przegląd Powszechny” z lat 1918-1939

prof. zw. dr hab. Krzysztof Jakubiak (Uniwersytet Gdański),
dr Monika Nawrot-Borowska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Oczami dziecka. Obrazy dzieciństwa czasu I i II wojny światowej w świetle prac Józefa Ciembroniewicza i Ludwika Bandury

prof. UG, dr hab. Romuald Grzybowski (Uniwersytet Gdański)
Młdzież jako nieustający podmiot „troski i niepokoju” partii w okresie PRL-u

prof. UJK, dr hab. Witold Chmielewski (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)
Wybrane problemy polityki naukowej Stanisława Skrzyszewskiego w latach 1944 – 1950 w Kielcach

13.30 – 15.00 – przerwa obiadowa (restauracja „Studencka”)

Sekcja I

Formacyjna rola Kościoła i organizacji młodzieżowych w latach 1918 – 1989
(sala A 205)

Przewodniczy: prof. UŁ, dr hab. Grzegorz Michalski

prof. UAM, dr hab. Piotr Gołdyn (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu ks. Bosko na łamach „Pokłosa Salezjańskiego” 1920-1939

dr Tomasz Maliszewski (Akademia Pedagogiczna w Słupsku)
Kościół wobec organizacji młodzieży wiejskiej w II Rzeczypospolitej

dr Mariusz Ausz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Parafia o. pijarów w Szczuczynie Nowogródzkim jako przykład kształtowania świadomości polskich dzieci na Kresach II Rzeczypospolitej

dr Edyta Bartkowiak (Uniwersytet Zielonogórski)
Opiekunki w habicie. Z doświadczeń zgromadzeń zakonnych w organizowaniu opieki zastępczej nad dzieckiem w II RP

Sekcja II

Dzieci i młodzież w przestrzeni życia społecznego, kulturalnego i politycznego
(sala A 206)

Przewodniczy: prof. UŁ, dr hab. Iwonna Michalska

dr Aneta Bołdyrew (Uniwersytet Łódzki)
Dzieciństwo w Polsce w czasie II wojny światowej jako przedmiot badań historii wychowania i psychohistorii

dr Joanna Bugajska-Więclawska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Dziecko uwikłane w historię 1918-1928. Przykład Lublina

dr Jolanta Lenart (Uniwersytet Rzeszowski)
Życie codzienne rodzin przyszłych bohaterów. Wyjątkowość czy tylko normalność?

16.45 – 18.30 – obrady w sekcjach

mgr Anna Kuchta (Uniwersytet Jagielloński)

Fakt, że ktoś urodził się w miesiąc po zakończeniu wojny, graniczył z żartem – Adam Zagajewski o doświadczeniach pokolenia powojennego

Sekcja III

Dzieci i młodzież w strukturach instytucji edukacyjnych i opiekuńczych w latach 1918 – 1989 (sala A 306)

Przewodniczy: dr hab. Joanna Król

prof. US, dr hab. Elżbieta Magiera (Uniwersytet Szczeciński)

Organizacje szkolne jako forma wychowania w Polsce okresu międzywojennego

mgr Nina Karniej (Uniwersytet Wrocławski)

Teatr szkolny jako miejsce kształtowania świadomości polskiej młodzieży.

Projekty pedagogiczne Juliusza Osterwy

dr Elżbieta Chojnowska (Uczelnia Jańskiego w Łomży)

Ukazywanie i kultywowanie dziedzictwa kulturowego wśród uczniów łomżyńskich szkół powszechnych w okresie międzywojennym

dr Joanna Sosnowska (Uniwersytet Łódzki)

Reorientacja w zakresie opieki nad dziećmi i młodzieżą w Łodzi w okresie międzywojennym na przykładzie półkolonii letnich

16.30 – 16.45 – przerwa kawowa (hol na poziomie -1)

Sekcja I

Formacyjna rola Kościoła i organizacji młodzieżowych w latach 1918 – 1989
(sala A 205)

Przewodniczy: prof. UŁ, dr hab. Grzegorz Michalski

prof. AJD, dr hab. Kazimierz Rędziński (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie)
Studenckie organizacje w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie w latach 1918 – 1939

mgr Izabela Mrzygłód (Uniwersytet Warszawski)

Wokół autonomii. Studenci Uniwersytetu Warszawskiego wobec ustawy o szkołach akademickich z 1933 roku

dr Andrzej Puliński (Niepaństwowa Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Białymstoku)

Dzieci i młodzież w antykomunistycznych organizacjach konspiracyjnych w województwie białostockim w latach 1945-1956

mgr Paweł Śpica (Uniwersytet Gdański)

Działalność Powszechnej Organizacji „Służba Polsce” w powiecie tucholskim w latach 1948-1955

Sekcja II

Dzieci i młodzież w przestrzeni życia społecznego, kulturalnego i politycznego
(sala A 206)

Przewodniczy: prof. UŁ, dr hab. Iwonna Michalska

prof. zw. dr hab. Danuta Koźmian (Wyższa Szkoła Humanistyczna TWP w Szczecinie)

Konspiracyjna działalność młodzieży szkolnej i próby jej zwalczania w PRL w latach 1949-1956

dr Barbara Techmańska (Uniwersytet Wrocławski)

„Jak młodzież telewizyjnej propagandzie uległa” – propagandowy charakter młodzieżowych „produkcji” filmowych w okresie PRL

dr hab. Justyna Gulczyńska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Licealiści jako uczestnicy życia politycznego lat 80-tych

dr Andrzej Kołakowski (Uniwersytet Gdański)

Młdzież wobec zniewolenia komunistycznego 1945-1989

mgr Marta Frączkiewicz (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)

Rozwój kultury młodzieżowej w okresie PRL-u oraz wzorce przez nią przekazywane

Sekcja III

Dzieci i młodzież w strukturach instytucji edukacyjnych i opiekuńczych w latach 1918 – 1989 (sala A 306)

Przewodniczy: dr hab. Joanna Król

mgr Wioletta Mażwa (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Działalność Polskiego Czerwonego Krzyża na rzecz przysposobieni młodzieży do służby ratowniczo-medycznej w obliczu wybuchu II wojny

dr Anita Suchowiecka (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Wspieranie edukacji dzieci i młodzieży ze środowisk wiejskich. Działalność Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Burs i Stypendiów RP w Olsztynie (1947-1951)

mgr Agnieszka Małek (Uniwersytet Gdański)

Oczekiwania szkoły wobec rodziców oraz rodziców wobec szkoły w świetle poradników dla rodziców z lat 1918 – 1970

dr Teresa Gumuła (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

Dziecko i nauczyciel w szkole wiejskiej w świetle periodyków oświatowych w latach 1961-1981

dr Elżbieta Gorloff (Uniwersytet Gdański)

Dzieciństwo z kluczem na szyi – rola szkoły w organizacji czasu pozalekcyjnego ucznia na łamach wybranych czasopism pedagogicznych z lat 60. i 70. XX wieku

dr Katarzyna Kmita-Zaniewska (Uniwersytet Gdański)

Wizerunek nauczyciela w uczniowskich narracjach. Polska szkoła lat siedemdziesiątych

19.00 – uroczysta kolacja (hol na poziomie -1)

18.11.2014 r. WTOREK

9.30 – 11.15 – obrady w sekcjach

Sekcja I

Formacyjna rola Kościoła i organizacji młodzieżowych w latach 1918 – 1989 (sala A 205)

Przewodniczy: prof. zw. dr hab. Maria Kujawska

dr hab. Joanna Król (Uniwersytet Szczeciński)

Wzór socjalizacji w politycznych organizacjach młodzieżowych PRL

dr Urszula Pulińska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)

Działalność społeczno-wychowawcza i ideologiczna organizacji młodzieżowych na Warmii i Mazurach w latach 1945-1948

dr hab. Joanna Januszewska-Jurkiewicz (Uniwersytet Śląski w Katowicach)

Harcerstwo w województwie śląskim w latach 1945 – 1948. Między tradycją, indoktrynacją a mitem „ziem odzyskanych”

mgr Bogdan Mierzejewski

„Harcerska Służba Ziemi Gdańskiej” i jej odznaka „Rodło” w kształtowaniu postaw patriotycznych i ideologicznych harcerzy w Gdańskiej Chorągwi ZHP

Sekcja II

Dzieci i młodzież w przestrzeni życia społecznego, kulturalnego i politycznego (sala A 206)

Przewodniczy: prof. AMW, dr hab. Lidia Burzyńska – Wentland

mgr Lidia Ciborowska (Uniwersytet w Białymstoku)

Jacy mają być młodzi Polacy? „Przyjaciel Szkoły” 1922-1939

dr Danuta Apanel (Akademia Pedagogiczna w Słupsku)

Oblicza dzieciństwa w powojennej Polsce w perspektywie czasopiśmiennictwa dziecięcego

dr Aldona Ossowska-Zwierzchowska (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Wychodzenie poza ogrody i mury dzieciństwa. Doświadczenia dziecka w PRL w nowych narracjach autobiograficznych

Magdalena Turkowska (Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna im. Witolda Dynowskiego)
Macedońskie dzieci uchodźcy w Polsce lat 50 tych - dzieciństwo w cieniu historii

mgr Dominik Figiel (Uniwersytet Wrocławski)
Pasja tworzenia i działania - wybrane idee wychowania młodzieży w XX w.

Sekcja III

Dzieci i młodzież w strukturach instytucji edukacyjnych i opiekuńczych w latach 1918 – 1989 (sala A 306)

Przewodniczy: prof. US, dr hab. Elżbieta Magiera

dr Henryk Porożyński (Akademia Pedagogiczna w Słupsku)
Edukacja mniejszości niemieckiej w Chojnicach w latach II Rzeczypospolitej

mgr Michalina Czaja (Akademia Pedagogiczna w Słupsku)
Edukacja dziecka kaszubskiego w procesie przemian

dr Ewa Kumik (Akademia Muzyczna im. G i K Bacewiczów w Łodzi)
Życie muzyczne w słupskich szkołach ogólnokształcących w latach 1945-1989

dr Maria Radziszewska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)
Wkład uczniów szkół podstawowych województwa olsztyńskiego w obchody 500 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika

dr Barbara Moraczewska (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa we Włocławku)
Edukacja dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością na terenie Kujaw Wschodnich i Ziemi Dobrzyńskiej w latach 1945-1998

dr Aleksandra Feliniak (Uniwersytet Łódzki)
Funkcjonowanie i rola organizacji młodzieżowych w Liceach dla Wychowawczyń Przedszkoli i Liceach Pedagogicznych dla Wychowawczyń Przedszkoli na przykładzie województwa łódzkiego

11.15 – 11.30 – przerwa kawowa (hol na poziomie -1)

11.30 – 12.45 – sesja plenarna III (audytorium S 203)

Przewodniczy: prof. zw. dr hab. Stefania Walasek

prof. zw. dr hab. Maria Kujawska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Rola współczesnego ojca w życiu dziecka

prof. AMW, dr hab. Lidia Burzyńska–Wentland (Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni)
Edukacja dziecka romskiego w Polsce Ludowej

dr hab. Joanna Sadowska (Uniwersytet w Białymstoku)
Ostatnia bitwa o młodzież - próba odzyskania młodego pokolenia dla komunizmu w latach 80.

12.45 – 13.30 – zakończenie konferencji (audytorium S 203)

Przewodniczy: prof. zw. dr hab. Krzysztof Jakubiak
Sprawozdania przewodniczących sekcji. Dyskusja.
Podsumowanie obrad.

13.45 – Obiad (restauracja „Studencka”)

Komitet Organizacyjny:

dr Elżbieta Gorloff

dr Andrzej Kołakowski

mgr Paweł Śpica

